

**"לדורות"****סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל
שאלון לרישום קורות ניצולת השואה**

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם פרטי: חיים	שם משפחה: חכם
------------------	------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

בלועזית HACHAM		שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: חכם
תאריך לידה: 21.07.1933	מין: נ / ז	שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: חיים
בלועזית HAIM		עיר לידה: גאלאץ
ארץ לידה: רומניה		שם פרטי של האב: משה
בלועזית GALATZ		מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: גאלאץ
שם פרטי ושם נעורים של האם: שלימה אדלשטיין		השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה)
ארץ המגורים: רומניה		מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ):
מקצוע לפני המלחמה:		במידה והיית בגטו, ציין את שמו
חבר בארגון או בתנועה:		במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו
תאריך השחרור: 23.08.1944		מקום השחרור:
לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)?		במידה והיית במחנה עקורים, ציין את שמו
שם האנייה (אם עלה בדרך הים): גאולה		מקומות/מחנות בדרך לארץ: קפריסין
שנת עליה: 1947		



<p>נא לכתוב בגוף ראשון</p>	<p>אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה (ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון):</p>
<p>נולדתי ביולי 1933 בגלאץ שברומניה. התגוררנו בבית משותף, לסבי היה בית כנסת בעיר.</p>	
<p>נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה</p>	
<p>(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביודנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אווקואציה למרכז ברית המועצות):</p>	
<p>בשנת 1940 נכנסו הגרמנים לגלאץ. בתוך חצר ביתנו הקימו מטבח שדה של החיילים, הטבח היה גר לידנו ונוצרו בנינו יחסי שכנות, דיברנו יידיש מדי פעם. לפעמים היו חיילים נאצים באים לבקר אותנו בחצר. יום אחד הלכתי עם אחי ברחוב, היתה בידי עגבנייה רקובה, זרקתי אותה על חייל נאצי, בצחוק. למחרת החייל הגיע לחצר לבקר את הטבח, הוא ראה אותי ואחז בי חזק, כחיבוק דב, השתחררתי ממנו מהר, רצתי וסגרתי את הדלת, שמעתי שהוא זרק על הדלת משהו.</p>	
<p>אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ (ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):</p>	
<p>בשנת 1944 עת הנסיגה, החלו הגרמנים לשרוף הכל סביבם. סבי, שהיה בעל בית כנסת קרא לנו מהר לעזור לו להוציא את ספרי התורה. בחוץ היו הפצצות של הרוסים, ישבנו במקלטים, סבא היה בדרכו למקלט כשהגרמנים תפסו אותו. הם ניסו לירות בו אך פתאום אבי יצא. הם ראו את אבי ועזבו אותו. בשנת 1945 הצטרפתי לתנועת בני עקיבא. התחילה ההתארגנות לעלות ארצה. בשנת 1947 נסעתי ברכבת לבורגאס שבבולגריה, ומשם עליתי לאוניה גאולה בדרכי לארץ ישראל. יחד עמנו הפליגה האוניה מדינת היהודים, היינו כ 5000 איש בשתי האוניות. ביציאה מהים השחור לויי אותנו אוניות בריטיות, קצת לפני שהגענו לחיפה השתלטו חיילים בריטים על שתי האוניות והורידו אותנו לספינות המלחמה שלהם, איתם הפלגנו לקפריסין. בקפריסין שהינו למשך שלושה חודשים עד לעלייתנו ארצה.</p>	
<p>נא ספרי/ על חיך בארץ (ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):</p>	
<p>כשהגענו לישראל נשלחנו למחנה עתלית. עבדנו ולמדנו וכל אחד קיבל משפחה אומנת. לאחר כשנה עברנו כקבוצה לבית הספר החקלאי "מקווה ישראל" ולאחר שסיימתי את לימודי התגייסתי לצה"ל. שירתי בחטיבת הנח"ל, ולאחר השירות עברנו לקיבוץ משואות יצחק, שם עבדנו והתאמנו עד לאוגוסט 1953. בינתיים משפחתי הגיעה לארץ. בשנת 1954 התחלתי לעבוד במשרד החקלאות באגף להגנת הצומח. בעשר השנים הראשונות עבדתי במחקר להדברת מזיקי כותנה ולאחר מכן עברתי לשירות לביקורת זרעים בארץ ובחו"ל. אשתי בוגרת בית הספר "נהלל", הכרנו בעבודה במשרד החקלאות, היא למדה הוראה ועבדה כמורה עד לפרישתה לפנסיה. נולדו לנו שני ילדים, בת וכן, שניהם למדו בתיכון והתגייסו לצה"ל.בתי למדה בבית הספר לאחיות ובני באוניברסיטת תל-אביב בפקולטה להיסטוריה, לאחר שסיים עזב לאוסטרליה שם סיים תואר במשפטים.ובשנת 1995 חזר ארמה והחל לעבוד כעו"ד. אשתי נפטרה לאחר התקף לב בינואר 2002. כיום אני מתגורר ברמת-גן, אני חבר בכפר המכבייה, משחק טניס, שוחה ורוקד ריקודי עם. לפני כחמש שנים הצטרפתי למקהלה הדתית של עיריית רמת-גן.</p>	
<p>ראיון: דימטרי קנבסקי רמת גן. מאי 2010</p>	
<p>עריכה: עדי מלכא</p>	